Warszawa, 7 grudnia 2012 r.

**WOJEWODA MAZOWIECKI**

WK-II.9612.1.39.2012

**Pan**
**Jerzy Zaborowski**
**Dyrektor Generalny**
**Polskiego Czerwonego Krzyża**
**ul. Mokotowska 14**
**00-561 Warszawa**

# W Y S T Ą P I E N I E  P O K O N T R O L N E

Na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (dalej ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym – Dz. U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.) oraz art. 111 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Polskim Czerwonym Krzyżu – Zarząd Główny z siedzibą w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 14, w Ośrodku Szkoleniowym Polskiego Czerwonego Krzyża, mieszczącym się w Zgierzu przy ul. Pułaskiego 54 (dalej Ośrodek Szkoleniowy PCK).

Tematyka kontroli obejmowała spełnianie wymagań do prowadzenia kursów w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 12 października 2012 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, że w poddanym badaniu okresie Ośrodek Szkoleniowy PCK przeprowadził trzy kursy w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, w następujących

terminach: 21 – 27 lutego 2011 r. (kurs oznaczono numerem XI), 3 – 9 lipca 2011 r. (kurs oznaczono numerem XII), 29 sierpnia – 4 września 2011 r. (kurs oznaczono numerem XIII). Maksymalna liczba uczestników w poszczególnych kursach nie przekraczała 32 osób. Na potrzeby prowadzenia kursów ośrodek dysponował bazą dydaktyczno-ćwiczeniową, dostosowaną do liczby osób uczestniczących w kursie oraz zapewniającą wykorzystywanie nowoczesnych metod dydaktycznych. Ośrodek posiadał również opracowany regulamin organizacyjny zawierający wymagane elementy, tj.: szczegółowe określenie organizacji szkolenia, zasady i tryb naboru osób do szkolenia, zakres obowiązków wykładowców i innych osób prowadzących zajęcia teoretyczne i praktyczne.

Stosowany wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu i uzyskaniu tytułu ratownika, wydawanego osobom, które odbyły kurs i złożyły egzamin z wynikiem pozytywnym, był zgodny z wzorem ustalonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (dalej rozporządzenie w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy – Dz. U. Nr 60, poz. 408).

W wyniku kontroli stwierdzone zostały następujące nieprawidłowości:

1. Brak zgodności pomiędzy składem osobowym kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia podczas kursów odbywających się w terminach 3 – 9 lipca 2011 r. i 29 sierpnia – 4 września 2011 r. a wykazem osób zatwierdzonych decyzją Dyrektora Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego z dnia 25 października 2007 r., znak MCZP/VI/5215/4/07, co stanowi naruszenie art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Ustalono, że osoby prowadzące zajęcia teoretyczne i praktyczne podczas kursów, które odbyły się ww. terminach, z wyjątkiem kierownika merytorycznego, nie zostały zgłoszone do Wojewody Mazowieckiego w celu weryfikacji posiadanych kwalifikacji zawodowych i zatwierdzenia wykazu kadry dydaktycznej. Ponadto nie została okazana imienna lista osób prowadzących zajęcia podczas kuru przeprowadzonego w terminie 21 – 27 lutego 2011 r.
2. Nieokazanie w trakcie kontroli dokumentów potwierdzających co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe osób prowadzących zajęcia teoretyczne i praktyczne, tj.:
   a) jednego lekarza systemu oraz trzech ratowników medycznych – w wykonywaniu medycznych czynności ratunkowych, co jest niezgodne z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy,
   b) psychologa prowadzącego zajęcia w zakresie psychologicznych aspektów wsparcia poszkodowanego, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy,

c) osób prowadzących zajęcia w zakresie ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego, wodnego i wysokościowego, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

Ponadto w przypadku jednej osoby – Pana [redacted] – nie okazano dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych, objętych ramowym programem kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, oraz dotyczącej posiadanego stażu pracy. Takie działanie jest niezgodne z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

3. Brak pełnej realizacji ramowego programu kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy, w zakresie minimalnej liczby 66 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych – ustalonej w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy. Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji dotyczącej realizacji zajęć dydaktycznych podczas kursu, który odbył się w terminie 29 sierpnia – 4 września 2011 r., a także *Planu zajęć* opracowanego dla kursu, który przeprowadzony został w terminie 3 – 9 lipca 2011 r., stwierdzono, że poszczególne moduły tematyczne odbywały się w dydaktycznych jednostkach czasowych trwających 45 minut, co w wyniku zsumowania czasu przeprowadzonych zajęć daje łączną liczbę 49,5 godzin.
4. Brak wymaganej dokumentacji dotyczącej kursów, które odbyły się w terminach 21 – 27 lutego 2011 r. oraz 3 – 9 lipca 2011 r., tj.:
   a) imiennych list osób prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów nauczania,
   b) imiennych list uczestników danego kursu,
   c) dokumentacji zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników kursu.

   Obowiązek posiadania ww. dokumentacji wynika z treści rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy – załącznik nr 1, część I, *Warunki realizacji kursu*, ust. 6.
5. Niezapewnienie sprawnej organizacji procesu dydaktycznego – w zakresie dopuszczalnej liczby uczestników przypadających na jednego nauczyciela. Zajęcia praktyczne prowadzone były przez jednego nauczyciela dla grupy uczestników liczącej ponad 6 osób, co jest niezgodne z normą ustaloną w ust. 4 części I załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy.
6. Brak przyporządkowania do poszczególnych modułów zajęć teoretycznych i praktycznych kursu – kadry dydaktycznej z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych, co jest niezgodne z § 3 rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

7. Niespełnianie warunków realizacji kursu w zakresie wyposażenia sal ćwiczeniowych w następujący sprzęt:
   a) szynę wyciągową,
   b) rurkę krtaniową,
   c) opatrunek wentylowy na rany klatki piersiowej,
   d) wskaźnik $CO_2$,
   e) aspirator jadu,
   f) fantom w formie torsu do nauki udrażniania dróg oddechowych dorosłego metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego, a także masażu pośredniego serca i badania tętna na tętnicach szyjnych z elektronicznym monitorowaniem i oceną wykonywanych czynności wraz z możliwością wydruku danych w języku polskim oraz możliwością oceny średniej częstości ucisków ma minutę,
   g) fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych noworodka metodami bezprzyrządowymi i oddechu sztucznego oraz masażu pośredniego serca z kontrolą tętna na tętnicy ramiennej,
   h) respirator transportowy, objętościowo zmienny,

   co jest niezgodne z wymogami określonymi w ust. 1 pkt 3. lit. n, za, zb, zd, zf, zk, zl, zm części I załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy.

**Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Dyrektora do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:**

1. Przedstawienia Wojewodzie Mazowieckiemu wykazu osób prowadzących zajęcia teoretyczne i praktyczne podczas kursów kwalifikowanej pierwszej pomocy – w celu weryfikacji posiadanych kwalifikacji zawodowych i zatwierdzenia kadry dydaktycznej, zgodnie z wymogiem określonym w art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.
2. Zapewnienia prowadzenia kursów kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z warunkami rozporządzenia w sprawie kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy, w szczególności poprzez:
   a) realizację ramowego programu kursu w wymiarze co najmniej 66 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych,
   b) sprawną organizację procesu dydaktycznego – zajęcia praktyczne powinny być prowadzone przez jednego nauczyciela dla grupy liczącej co najwyżej 6 uczestników,
   c) prowadzenie dla każdego kursu dokumentacji zawierającej imienną listę osób prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów nauczania, imienną listę uczestników danego

kursu, a także dokumentację dotyczącą zaliczania poszczególnych tematów przez uczestników kursu,

d) przyporządkowanie do poszczególnych modułów zajęć teoretycznych i praktycznych kursu – kadry dydaktycznej z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych,
e) wyposażenie sal ćwiczeniowych w sprzęt wymieniony w punkcie 7. niniejszego wystąpienia.

Zalecenia określone w punktach 1. i 2. należy przyjąć do realizacji niezwłocznie po otrzymaniu niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę Pana Dyrektora na fakt, że w piśmie Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża z 15 września 2010 r., znak DG/040-204/10, skierowanym do Wojewody Mazowieckiego, wskazany został jako kierownik podmiotu uprawnionego do prowadzenia kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy – Pan [redacted], pełniący jednocześnie funkcję Dyrektora Generalnego. W trakcie kontroli ustalono natomiast, że od 1 lipca 2011 r. na stanowisku tym nastąpiła zmiana. W związku z powyższym informuję, że zmiany w powyższym zakresie należy niezwłocznie zgłaszać Wojewodzie Mazowieckiemu.

Jednocześnie zobowiązuję Pana Dyrektora do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WK-II.9612.1.39.2012, o sposobie realizacji zaleceń oraz wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWICKIEGO
*Edyta Ostrowska*
Dyrektor
Wydziału Kontroli

Do wiadomości:

**Michał Borkowski**
Dyrektor Wydziału Zdrowia
Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
w Warszawie